

Lunds kommun

Rektorn vid Polhemskolan

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Polhemskolan
i Lunds kommun

Tillsyn i Polhemskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lunds kommun under Hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Polhemskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 2 och 5 september 2014.

Fakta om skolenheten

Polhemskolan är en gymnasieskola belägen i centra Lund. På Polhemskolan går 2300 elever varav majoriteten kommer från andra kommuner än Lund. Skolan anordnar utbildning på följande nationella program:

- Hantverksprogrammet med inriktning frisör.
- Teknikprogrammet med inriktningar design och produktutveckling, informations och medieteknik, produktionsteknik, samhällsbyggande och miljö samt teknikvetenskap.
- Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap och samhällsvetenskap.
- Estetiska programmet med inriktning bild och formgivning, estetik och media samt teater.
- Ekonomiprogrammet med inriktning ekonomi och juridik.
- Naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle, spetsutbildningen Fysikprogrammet samt särskild variant, Hippologi.

Inom flera av programmen erbjuds ett antal profileringar.

Skolan erbjuder också Introduktionsprogrammet språkintrödnktion.

Skolan leds av en ledningsgrupp bestående av en rektor och sex biträdande rektorer. Skolan är organiserad i sex mindre enheter med utgångspunkt i de olika programmen och varje sådan enhet leds av en biträdande rektor. De biträdande rektorerna fullgör de uppgifter som enligt skollagen är möjliga för rektor att delegera.

Lärarna är organiserade i såväl arbetslag som ämneslag. Arbetslagens och ämneslagens funktion är att möjliggöra samverkan för att uppfylla examensmål och målen i läroplanen. Arbetet i ämneslagen är inriktat mot att samverka kring ämnesundervisningen, bedömning. Elevhälsan består av skolsköterskor, kuratorer, specialpedagoger samt skolpsykolog vilka samtliga är anställda av skolan. Polhemskolan har också tillgång till en skolläkare.

Av Skolverkets statistik framgår att skolans genomsnittliga betygspoäng för år 2013 är 14,9, variationerna sett under en femårsperiod är små. Andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier år 2013 är 91 procent, störst andel har Hantverksprogrammet (100 procent), medan Teknikprogrammet (89 procent) har lägst andel behöriga till universitets- och högskolestudier. Sett under en femårsperiod varierar andelen elever behöriga till universitets- och högskolestudier mellan 82 procent (år 2011 på Estetiska programmet) och 100 procent (år 2013 på Hantverksprogrammet).

Helhetsbedömning

Polhemskolan i Lund är en skola med mycket stort antal elever. Detta ställer höga krav på att organisera utbildningen så att det blir möjligt att skapa en helhetssyn för att kunna identifiera de behov av kontinuerlig utveckling som krävs för att utbildningen ska svara mot författningarnas krav. Skolledningen bedriver ett kvalitetsarbete på flera nivåer för att identifiera utvecklingsområden. Kvalitetsarbetet är systematiskt och utgår från såväl kunskapsresultat som de mål som anges i läroplanen. Emellertid upplevs kvalitetsarbetets form av såväl skolledning som lärare som ofokuserat och alltför omfattande. Skolledningen, som arbetar målinriktat i syfte att leda hela skolan i en gemensam riktning, har i detta arbete identifierat flera områden där förändringar behövs och har vidtagit långsiktiga åtgärder för att utveckla utbildningen. Skolans arbete för att ge eleverna inflytande över undervisningen är emellertid ett område, där Skolinspektionen bedömer att arbetet behöver intensifieras för att motsvara författningarnas krav. Det krävs att lärarna utvecklar ett gemensamt förhållningssätt kring elevinflytande samt att definitionen av inflytande blir tydlig så att lärarna, utan oro för att elevernas kunskapsutveckling ska äventyras, ger eleverna ett reellt inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll.

Skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling bedrivs med stort engagemang från elevhälsa och inte minst från eleverna. Det ansvar som eleverna visar i detta arbete torde vara möjligt att bygga vidare på för att utveckla elevernas delaktighet också i undervisningens planering och utformning. Så gott som samtliga lärare på Polhemskolan har utbildning för den undervisning de bedriver, något som ger goda förutsättningar för att utvecklingen går i en riktning som gagnar elevernas kunskapsutveckling och att de nationella mål som anges i styrdokumentet uppfylls.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lunds kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalade brist. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 12 februari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Lunds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Av skollagen framgår att eleverna ska ges inflytande över utbildningen och att de fortlöpande ska stimuleras till att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Av läroplanen framgår att lärarna ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Av elevintervjuer framgår att eleverna ofta ges ett reellt inflytande på när prov eller andra examinationsuppgifter ska äga rum, de beskriver också att de har ett visst inflytande över i vilken ordning olika arbetsmoment ska genomföras. Eleverna uppger att det förekommer att de har inflytande även över undervisningens innehåll och arbetsformer, men att det är begränsat till vissa lärare och vissa ämnen. Intervjuerna med lärarna bekräftar elevernas bild, och några lärare uttrycker också en oro för att det centrala innehållet i kurserna kan äventyras om eleverna ges ett för stort mått av inflytande över undervisningen. Det förekommer att lärare inte ger elever något inflytande över undervisningens arbetsformer för att erfarenheterna är att eleverna väljer alltför ensidigt. I lärarintervjun framkommer vidare att lärare väljer att inte ge eleverna inflytande för att de upplever att eleverna är nöjda med den planeringen och de arbetsformer som läraren presenterar. Det finns också en uppfattning bland både lärare och elever att vissa ämnen inte är möjliga att planera och genomföra så att eleverna får ett reellt inflytande över arbetsformer och innehåll, varför det inte i dessa ämnen ges sådana möjligheter. Denna bild stöds av resultatet av de enkäter som Skolinspektionen låtit elever och lärare besvara inför tillsynen.

Skolledningen är medveten om att elevinflytandet är ett utvecklingsområde på skolan och bedriver ett arbete för att få alla lärare att ge eleverna ökade möjlig-

heter att utöva inflytande, men tillstår att de insatser som genomförts inte gett avsedd effekt bland samtliga lärare.

Mot bakgrund av ovanstående kan Skolinspektionen konstatera att det saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur elevernas inflytande kan utövas utan att lärarna upplever att kunskapsuppdraget äventyras. Skollagens och läroplanen anger också att eleverna ska utveckla en förmåga att utöva inflytande, vilket inte eleverna ges möjlighet till i tillräcklig utsträckning på Polhemskolan. Detta sammantaget innebär att skolan inte svarar för att alla elever ges ett reellt inflytande över undervisningen.

Rektorn måste säkerställa att lärarna utvecklar undervisningen så att alla elever ges ett reellt inflytande över arbetsformer, arbetssätt och innehåll i undervisningen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Cecilia Palmqvist

Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.